

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 659/2021
04.11.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић чланова већа, у парници тужиоца Републичка дирекција за робне резерве, Београд, коју заступа Државно правобранилаштво, против туженог АА из ... са регистрованим пољопривредним газдинством, ради извршења уговора, решавајући сукоб надлежности између Привредног суда у Београду и Основног суда у Бачкој Паланци, у седници већа одржаној 04.11.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у спору **СТВАРНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Бачкој Паланци.

Образложење

Основни суд у Бачкој Паланци се, решењем П 498/20 од 22.01.2021. године, огласио месно ненадлежним за поступање у овој правној ствари и по правноснажности решења спис доставио Привредном суду у Београду, као стварно и месно надлежном суду, уз образложење да су се уговором о размени од 30.09.2019. године уговорне стране споразумеле да се за случај спора уговара месна надлежност Привредног суда у Београду.

Привредни суд у Београду није прихватио стварну надлежност и дописом П 9820/2021 од 14.10.2021. године списе је доставио Врховном касационом суду ради решавања насталог сукоба надлежности.

Решавајући настали сукоб надлежности, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 116/08 ... 101/11 и 87/18) и члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 87/18), Врховни касациони суд је нашао да је за поступање у овом предмету стварно и месно надлежан Основни суд у Бачкој Паланци.

Према одредби члана 22. став 2. Закона о уређењу судова, основни суд у првом степену суди у грађанскоправним споровима ако за поједине од њих није надлежан други суд и води извршне и ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд.

У конкретном случају, поступак је инициран тужбом ради испуњења уговорне обавезе по основу закљученог уговора о размени између тужиоца и туженог. Чланом

13. наведеног уговора, за случај спора уговорена је месна надлежност Привредног суда у Београду.

Одредбом члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова привредни судови су стварно надлежни да суде у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација, односно између привредних субјеката без обзира на правну природу спора, што значи да када се ради о привредним субјектима, за стварну надлежност привредног суда довољно је да је испуњен субјективни критеријум. Тек уколико се ради о спору између привредних субјеката и других правних лица, за стварну надлежност привредног суда неопходно је да је испуњени у објективни критеријум, односно да се ради о спору између ових лица насталом у обављању привредне делатности.

У конкретном случају, сагласно цитираној одредби, није испуњен субјективни критеријум за заснивање надлежности привредног суда, обзиром да је као тужени означено физичко лице – АА из ... са регистрованим пољопривредним газдинством, који као индивидуални пољопривредник нема својство предузетника, у смислу члана 83. став 3. Закона о привредним друштвима. Регистровано пољопривредно газдинство у конкретном случају не одговара ни једној од наведених категорија субјеката чије спорове решава привредни суд. Пољопривредно газдинство по члану 2. став 1. тачка 4. Закона о пољопривреди и руралном развоју јесте производна јединица у којој привредно друштво, земљорадничка задруга, установа или друго правно лице, предузетник или пољопривредник обављају пољопривредну производњу. Наведена дефиниција пољопривредног газдинства не даје газдинству својство правног лица, већ одређује да пољопривредно газдинство може бити производна јединица неког већ постојећег привредног друштва, земљорадничке задруге, установе или другог правног лица, односно предузетника. Пољопривредно газдинство може бити и производна јединица пољопривредника као физичког лица који није регистрован за обављање предузетничке делатности, већ је носилац или члан породичног пољопривредног газдинства који се искључиво бави пољопривредном производњом. Упис у регистар пољопривредних газдинстава из члана 20. Закона о пољопривредни и руралном развоју пољопривредном газдинству не даје својство правног лица ни пољопривреднику својство предузетника у смислу члана 83. став 3. Закона о привредним друштвима. Како посебним законом пољопривредном газдинству није дато својство правног лица, нити се пољопривредник сматра предузетником, искључена је надлежност привредног суда прописана чланом 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, јер се у конкретном случају не ради о спору привредних субјеката нити привредног субјекта и правног лица у оквиру делатности привредног субјекта.

Имајући у виду све наведено, а у складу са одредбом члана 65. став 1. ЗПП који предвиђа могућност споразума парничних странака да им у првом степену суди суд који није месно надлежан али уз услов да је тај суд стварно надлежан, то странке нису ни могле да уговарају стварну већ само месну надлежност стварно надлежног суда, када није прописана искључива месна надлежност неког суда.

За поступање у спору између физичких лица и предузетника, какав је у конкретном случају, не може бити надлежан привредни суд као суд посебне надлежности, већ је за поступање надлежан суд опште надлежности, односно суд по пребивалишту, односно седишту туженог према члану 39. став 1. ЗПП.

Како је седиште туженог у Бачкој Паланци, то је сходно одредби члана 3. став 1. тачка 5. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва („Службени гласник РС“ бр. 101/2013), за одлучивање у овој парници стварно и месно надлежан Основни суд у Бачкој Паланци, из којих разлога је применом одредбе члана 22. став 2. ЗПП, одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић